

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 140/09-16

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 14. mája 2009 predbežne prerokoval sťažnosť MUDr. J. K., T., zastúpeného advokátkou JUDr. I. R., Advokátska kancelária, K., vo veci namietaného porušenia jeho základných práv podľa čl. 19 ods. 1 a 2 a čl. 46 ods. 3 Ústavy Slovenskej republiky, ako aj práva na rešpektovanie súkromného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Co 103/2008 z 31. októbra 2008 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť MUDr. J. K. o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 3. februára 2009 doručená sťažnosť MUDr. J. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 ústavy, ako aj práva na rešpektovanie súkromného života podľa čl. 8 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv

a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) rozsudkom Krajského súdu v Prešove (ďalej len „krajský súd“) sp. zn. 4 Co 103/2008 z 31. októbra 2008.

Sťažovateľ odôvodnil svoju sťažnosť tým, že 26. júla 2006 podal Okresnému súdu Prešov (ďalej len „okresný súd“) návrh na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom, v ktorom žiadal, aby mu Slovenská republika, v mene ktorej koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, ako odporca zaplatila 50 000 Sk. Konanie sa viedlo pod sp. zn. 20 C 119/06. Okresný súd rozsudkom sp. zn. 20 C 119/2006 zo 17. januára 2008 návrh sťažovateľa zamietol a náhradu trov konania účastníkom nepriznal. Proti tomuto rozsudku podal sťažovateľ 17. júna 2008 odvolanie, o ktorom krajský súd rozhodol rozsudkom sp. zn. 4 Co 103/2008 z 31. októbra 2008 tak, že potvrdil rozsudok okresného súdu a náhradu trov odvolacieho konania účastníkom nepriznal.

Z obsahu sťažnosti a jej príloh vyplýva presvedčenie sťažovateľa o tom, že krajský súd *„napriek tomu, že sťažovateľ na to v odvolaní výslovne upozornil, nenapravil pochybenie I. stupňového súdu, ktorý bez ohľadu na znenie žaloby žalobcu, dôkazy v konaní vykonané pri právnom a skutkovom posúdení veci skonštatoval, že použitie spornej konštatácie v texte odôvodnenia posudzovaného rozsudku krajského súdu nemá za následok, že rozhodnutie krajského súdu je nezákonné“*.

Podľa názoru sťažovateľa krajský súd *„svojím rozhodnutím odoprel sťažovateľovi právo na ochranu pred zásahom do ľudskej dôstojnosti“*, pričom tento postup považuje za bagatelizujúci a teleologický, ktorým sa súd *„chcel dopracovať k záveru, že nedošlo k zásahu do ľudskej dôstojnosti sťažovateľa“*.

Sťažovateľ zastáva názor, že jeho základné právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ods. 1 ústavy a na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do jeho súkromného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základné právo na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 ústavy a právo na rešpektovanie súkromného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru bolo porušené, a preto žiadal zrušiť rozhodnutie krajského súdu a vec opätovne prerokovať.

Sťažovateľ sa domáhal aj priznania primeraného finančného zadost'učinenia a úhrady trov konania.

Na základe uvedeného sťažovateľ žiadal, aby ústavný súd v náleze vyslovil:

„Právo sťažovateľa

- na zachovanie ľudskej dôstojnosti a na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do jeho súkromného života podľa článku 19 ods. 1 a článku 19 ods. 2 Ústavy SR,

- na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa článku 46 ods. 3 Ústavy SR,

- na rešpektovanie súkromného života podľa článku 8 ods. 1 Dohovoru bolo rozsudkom Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Co 103/2008 zo dňa 31.10. 2008, porušené.

Ústavný súd Slovenskej republiky zrušuje rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 4 Co 103/2008 zo dňa 31.10. 2008 a vracia vec Krajskému súdu v Prešove na ďalšie konanie a rozhodnutie.

Ústavný súd Slovenskej republiky zakazuje Krajskému súdu v Prešove pokračovať v porušovaní namietaných právach sťažovateľa.

Ústavný súd Slovenskej republiky priznáva sťažovateľovi finančné zadost'učinenie vo výške 3 400 Eur / 102 428,40 Skk.

Odporca je povinný nahradiť sťažovateľovi všetky trovy tohto konania.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti

navrhovateľa a skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde návrhy vo veciach, na prerokovanie ktorých nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene alebo zjavne neopodstatnené návrhy môže ústavný súd po predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania.

Sťažovateľ v sťažnosti namietal porušenie základného práva na zachovanie ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ods. 1 ústavy a na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do jeho súkromného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, základného práva na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom podľa čl. 46 ods. 3 ústavy a práva na rešpektovanie súkromného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru rozsudkom krajského súdu sp. zn. 4 Co 103/2008 z 31. októbra 2008.

1. K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 19 ods. 1 a 2 ústavy a čl. 8 ods. 1 dohovoru

Podľa čl. 19 ods. 1 ústavy každý má právo na zachovanie ľudskej dôstojnosti, osobnej cti, dobrej povesti a na ochranu mena.

Podľa čl. 19 ods. 2 ústavy každý má právo na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného a rodinného života.

Podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru má každý právo na rešpektovanie svojho súkromného a rodinného života, obdobia a korešpondencie.

Ústavný súd poukazuje na svoju ustálenú judikatúru, podľa ktorej o zjavne neopodstatnený návrh ide vtedy, ak ústavný súd pri jeho predbežnom prerokovaní nezistí žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť pri jeho prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98). Teda úloha ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní návrhu nespočíva v tom, aby určil, či preskúmanie veci predloženej navrhovateľom odhalí existenciu porušenia niektorého z práv a slobôd

zaručených ústavou, ale spočíva len v tom, aby určil, či toto preskúmanie vylúči akúkoľvek možnosť existencie takéhoto porušenia. Ústavný súd teda môže pri predbežnom prerokovaní odmietnuť taký návrh, ktorý sa na prvý pohľad a bez najmenej pochybnosti javí ako neopodstatnený (I. ÚS 4/00).

Dôvodom na odmietnutie návrhu pre jeho zjavnú neopodstatnenosť je absencia priamej súvislosti medzi označeným základným právom alebo slobodou na jednej strane a namietaným konaním alebo iným zásahom do takéhoto práva alebo slobody na strane druhej. Inými slovami, ak ústavný súd nezistí relevantnú súvislosť medzi namietaným postupom orgánu štátu a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých navrhovateľ namieta, vysloví zjavnú neopodstatnenosť sťažnosti a túto odmietne (obdobne napr. III. ÚS 263/03, II. ÚS 98/06, III. ÚS 300/06).

Ústavný súd už opakovane judikoval, že možnosť porušenia základných práv hmotného charakteru, v danom prípade základných práv na zachovanie ľudskej dôstojnosti podľa čl. 19 ods. 1 ústavy a na ochranu pred neoprávneným zasahovaním do súkromného života podľa čl. 19 ods. 2 ústavy, ako aj práva na rešpektovanie súkromného života podľa čl. 8 ods. 1 dohovoru, treba posudzovať vždy vo vzťahu k porušeniu základného práva na súdnu a inú právnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy (IV. ÚS 367/08, I. ÚS 197/08). Inými slovami, ústavný súd stabilne vo svojich rozhodnutiach zastáva názor, že všeobecný súd nemôže byť sekundárnym porušovateľom základných práv a práv hmotného charakteru, ku ktorým patria aj označené práva, ak toto porušenie nevyplýva z toho, že súd súčasne porušil ústavnoprávne princípy vyplývajúce z čl. 46 ods. 1 ústavy (resp. z čl. 6 ods. 1 dohovoru). Sťažovateľ porušenie tohto základného práva (týchto práv) v petite sťažnosti nenamietal a rovnako sa o ňom nez zmienil ani v odôvodnení sťažnosti. Vzhľadom na viazanosť ústavného súdu návrhom na začatie konania podľa § 20 ods. 3 zákona o ústavnom súde nemohol ústavný súd preskúmať výkon právomoci krajského súdu a jeho konformnosť s ústavou vo vzťahu k čl. 46 ods. 1 ústavy, a preto sťažnosť v tejto časti posúdil ako zjavne neopodstatnenú.

Navyše vo vzťahu k čl. 19 ods. 1 ústavy ústavný súd už vyslovil, že porušenie ním priznaných práv nemôže nastať samotným rozhodnutím štátneho orgánu, ktorým tento orgán uplatní svoju právomoc (I. ÚS 22/94, I. ÚS 13/01).

Ďalším dôvodom, pre ktorý je potrebné túto časť sťažnosti odmietnuť ako zjavne neopodstatnenú, je fakt, že v danom prípade neexistuje ani relevantná súvislosť medzi obsahom napadnutého rozsudku a označenými právami, ktorých porušenie sťažovateľ namieta. Krajský súd ako súd odvolací týmto rozsudkom potvrdil rozsudok okresného súdu sp. zn. 20 C 119/2006 zo 17. januára 2008, ktorým bol zamietnutý návrh sťažovateľa na náhradu škody spôsobenej nesprávnym úradným postupom. Obidva konajúce súdy okrem iného posudzovali aj otázku, či nenáležite použitá veta o „množstve (sťažovateľových) súdnych konaní“ v predchádzajúcom uznesení krajského súdu sp. zn. 3 C 312/2004 z 21. decembra 2004 bola spôsobilá zasiahnuť do ľudskej dôstojnosti sťažovateľa a či teda išlo o nesprávny úradný postup v zmysle § 3 ods. 1 a § 9 ods. 1 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 514/2003 Z. z.“). Skutočnosť, že túto otázku konajúce súdy posúdili inak, ako to požadoval sťažovateľ, logicky ani len nesignalizuje možnosť, aby tým zároveň zasiahli do označených práv sťažovateľa.

2. K namietanému porušeniu čl. 46 ods. 3 ústavy

Podľa čl. 46 ods. 3 ústavy každý má právo na náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu či orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom.

Právomoc ústavného súdu na konanie o porušení základného práva alebo slobody je daná iba vtedy, ak ochranu tomuto právu alebo slobode neposkytujú všeobecné súdy (napr. III. ÚS 32/03).

Vo vzťahu k namietanému porušeniu čl. 46 ods. 3 ústavy ústavný súd uvádza, že na konanie o náhradu škody spôsobenej nezákonným rozhodnutím súdu, iného štátneho orgánu alebo orgánu verejnej správy alebo nesprávnym úradným postupom je s účinnosťou

od 1. júla 2004 podľa zákona č. 514/2003 Z. z. daná právomoc všeobecným súdom. Takýto prístup zodpovedá doterajšej rozhodovacej činnosti ústavného súdu (napr. II. ÚS 71/04).

Z uvedeného dôvodu ústavný súd sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde pre nedostatok právomoci ústavného súdu.

Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti ako celku sa ústavný súd ďalšími nárokmi sťažovateľa nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 14. mája 2009